

Titel: Andet Afsnit.

Citation: "Andet Afsnit.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e21446/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Parterne og deres Sagførere Lejlighed til at høre sig derom".
 Foruden den almindelige Bemærkning, at nærværende Kapitel ikke angaar Røvningsernes Afstemning og Kendelser — Reglerne derom findes i §§ 287 ff. — skal med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragraffer følgende bemærkes:

§ 94.

Ordene i Slutningen af 1ste Stk. „forjaaviddt det Mobfattede ikke jærlig er bestemt" sigte til § 300.

§ 95.

Udkastet har nærmest holdt sig til den nu gældende Terminologi, forjaaviddt som det benytter „Dom" i Betydning af den Afgørelse, hvorefter Sagen dringes til Ende i den paagældende Instans, medens „Kendelse" i Reglen betegner en Afgørelse, efter hvis Afgørelse Proceduren forhættes, jfr. dog §§ 228, 328, 360, 365, 2det Stykke, og 372. Som Følge heraf vil der kun være Tale om Domme ved den dømmende Ret, derimod ikke ved Underafgørelsesretten (jfr. dog § 302). Udkastets Sønndring mellem „Kendelser" og „Beslutninger" beror paa, at de forjævante altid skulle ledjages af Grunde, de sidstnævnte kun, hvor jaadant undtagelsesvis er foreskrevet (jfr. jaaledes § 157). I hvilke Tilfælde der er Grund til at forlange „Kendelse", kan ikke angives ved nogen almindelig Regel. Kun saa meget kan siges i al Almindelighed, at der vil være Grund til at forlange Kendelse — altsaa en begrundet Beslutning — dels hvor der er Tale om Afgørelse af opstaaede Tvistigheder, dels hvor der, selv uden jaadant, er Tale om at anvende visse i private Personers Retsgoder væsentlig indgribende Midler til Opnaaelse af Straffelagers Formaal (j. Eks. Fængsling eller Ranjagning). Dette stemmer baade med Forholdets Natur og den gældende Ret, og kræves tildels endog af grundlovmæssige Forrefter.

Bestemmelsen i Slutningen af Paragraffen er optaget efter Forbilledet i N. L. § 168, og det kan i Tilslutning til en Note i Geog og Hagerups Udgave af denne bemærkes, at en Kendelse i een Retning godt kan være at anse som procesledende og jaaledes falde ind under den her omtalte Regel, samtidig med, at den i en anden Retning har en anden og og videre Betydning, der ikke paavirkes af dens Omgørelse. Dette gælder f. Eks. om en Kendelse, hvorefter det paalægges Nogen trods fremtid Indsigelse at vidne. Bliver Vedkommendes Vidnesbyrd senere overflødig, j. Eks. paa Grund af Tiltaletes Tilstaaelse,

maa Retten kunne beslutte, at det ej afkræves, skont den usvækkede Kendelse endelig afgør Spørgsmaalet om Vidnepligten og for jaaviddt ej kan forandres af samme Ret. Omgørelse af en Kendelse maa selvfølgelig ske ved ny Kendelse.

§ 96.

Tilfælde af den Art, hvortil denne Paragraf sigter, findes i §§ 58, 59, 63, 337, 345, 351, 363 og 365.

§ 97.

At Reglen om Berigtigellers Tilblivelsesmaade og Forskyldelse i Slutningen af 2det Stk. ikke angaar de i Paragraffens Begyndelse ommeldte Strivej og lignende, har man søgt at give et klarere Udtryk ved at sætte den Del af Paragraffen, der begynder med Ordene „Fremdeles kan..." som et selvstændigt Stykke.

Andet Afsnit.

Midler til Sagens Oplysning m. m.

Indledningsvis skal bemærkes, at Kommissionen dels har fundet det mest praktisk at give Forslagets Kapitel fortløbende Numre helt igennem, dels har ment at opnaa en simplere og mere overskuelig Ordning af Stoffet i nærværende Afsnit ved nogen Andring i det tidligere Forslags Kapitel-Inddeling og Kapitel-Rækkefølge. Forholdet er i jaaviddt det, at:

- nærværende Udkasts Kapitel XI. (Vidner) svarer til det tidligere Forslags 2det Afsnit, Kapitel II;
- Kapitel XII. (Besigtigelse, Syn og Slon) til det tidligere Forslags 2det Afsnit, Kapitel III;
- Kapitel XIII. (Beslaglæggelse) til det tidligere Forslags 2det Afsnit, Kapitel I., 2den og 3dje Afdeling;
- Kapitel XIV. (Ranjagning) til det tidligere Forslags 2det Afsnit, Kapitel I., 1ste Afdeling;
- Kapitel XV. (Sigtedes Indkaldelse og Afhørelse for Retten) til det tidligere Forslags 2det Afsnit, Kapitel IV., 1ste Afdeling, og Kapitel V.;

Kapitel XVI. (Anholdelse) til det tidligere Forslags 2det Afsnit, Kapitel IV., 2de Afdeling.

Kapitel XVII. (Fængsling) til det tidligere Forslags 2det Afsnit, Kapitel IV., 3de Afdeling. Her til er saa som sidste Kapitel i dette Afsnit føjet

Kapitel XVIII. (Beslag paa Sigtebes Formue, saa og om Forbud mod Foreninger og Skrifter), der vel kun til Dels omhandler Midler til Sagens Oplysning, men som svarer til det tidligere Forslags 2det Afsnit, Kapitel IV., 4de Afdeling, og Kap. VI.

Endvidere er det fundet rettest at lade de to Paragraffer, hvormed 2det Afsnit i det tidligere Forslag indleedes (§§ 110 og 111) udgaa. De ere efter den Maade, hvorpaa de følgende Kapitler, ere affattede, ikke nødvendige, og kunde paa den anden Side, som de stod i det tidligere Forslag, lade ind paa den Misforstaaelse, at Anvendelsen af de straffeprocessuelle Oplysningsmidler, og da særlig af Vidneafhøring for Retten, skulde være ubeløst i en Række til Dels vigtige Tilfælde, hvor den nugældende Ret hjemler Anvendelsen af saadanne. Der tænkes herved paa de Underjogelser, der efter nugældende Ret finde Sted — og det selv om der ikke in casu er nogen særlig Grund til paa Forhaand at formode en Forbrudelse — i Udebrandstilfælde, ved Jund af Sig, ved Saultyffer (jfr. herved særlig Lov Nr. 72 af 12te April 1892 §§ 9 og 11) etc., saavel som paa de mange Politiretsforhør, der optages i andet Øjemed end at oppore Forbrudelser, saaledes navnlig i Forsøgelsesager. Man har derfor foreskrevet at lade de nævnte Paragraffer udgaa og samtidig at optage den i Udsættels § 406 indeholdte Regel, hvorefter hele den i den angivne Retning bestaaende Retstilstand, hvad enten den nu hviler paa speciel Lovhjemmel eller er direkte frembygningen af en praktisk Nødvendighed, vedbliver at bestaa, indtil eventuelt en særlig Lov desangaaende maatte blive givet.

Naar man har befygtet, at Udeløelse af de omtalte Paragraffer skulde være ensbetydende med at udløse de straffeprocessuelle Oplysningsmidler til Anvendelse efter Dyrigheds-Myndighedsbernes fri Forfølgelsesforbud, forsaavidt de paagældende Midler da ikke sætte særlige Villkaar for deres Anvendelighed, og at det navnlig heretter vilde staa i disse Myndighedsberes Magt at rekvirere Vidne-Forhør om alt muligt, som de kunde ønske at saa Oplysning om, da beror dette paa en Misforstaaelse. Vidnepligt etc. foreligger — bortset fra

Civilprocessen — kun, hvor der enten er Grund til at formode en Forbrudelse, eller hvor der foreligger en i speciel Lov eller fast Praksis begrundet Ret og Pligt for det Offentlige til at søge et vist Forhold oplyst ad retslig Vej. Aftrædes der Vidnesbyrd ud derover, er Vedkommende i sin gode Ret, naar han vælger sig ved at svare.

Kapitel XI.

Vidner.

Nærværende Kapitel afvikler sig paa afviklige Punkter ikke blot i Redaktionen, men ogsaa i Realiteten fra det tidligere Forslag. Særlig maa følgende Realitets-Endringer fremhæves:

- 1) Reglerne om Nærstaandes Vidnepligt suite sig nærmere til de nugældende Regler, end Tilfældet var i det tidligere Forslag.
- 2) Reglen om Udeløelse af Vidnepligt angaaende offentlige Anliggender har faaet en videre og formentlig mere praktisk Form, end den havde i det tidligere Forslag.
- 3) Reglerne om Vidners Nødspligt og Godtgørelse til Vidner ere en Del ændrede.
- 4) Vidners Edsfæstelse, der efter det tidligere Forslag var bestemt til som Regel at foregaa for Afhøringen, er nu henlagt til efter Afhøringen.
- 5) Der er i Modsetning til, hvad der var Tilfældet efter det tidligere Forslag, givet en almindelig Adgang til at lade en højtidelig Erklæring („paa Hæd og Samvittighed“) træde i Eds Sted overalt, hvor Edsafleggelse stoder paa særlige Hindringer.
- 6) Endelig er der paa flere Steder, hvor det ældre Forslag fandtes at have givet altsor absolutte Regler, indbrømt Retten en friere Myndighed (jfr. saaledes §§ 111, 112, 113 og 114).

ad 1. Hvorvidt man burde tilbageholde den fritagelse for Vidnepligt, der i det tidligere Forslags § 130 Nr. 2 er indbrømt Sigtebes Egteskælle, Forældre og Børn, har været Genstand for indgaaende Drøftelse i Kommissionen. Det er fra flere Sider med Styrke hævdet, at det haarde og frastødende, der i og for sig altid ligger i at forlange Vidnesbyrd af nogen af disse Personer i kriminelle Sager, kommer til at træde særlig